

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517219132
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7517219132.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: F. S., F.. XX.X.XXXX, zastúpenú v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, J. F. X, XXX XX P., dieťa rodičov matky: G. S., F.. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX, Q.. Č.. U. XX, XXX XX E. F. T., zastúpenú: Mgr. Katarínou Liptákovou, advokátkou, so sídlom Floriánska 16, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50718827, a otca: S. P., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, XXX XX E., zastúpeného: JUDr. Matúšom Lemešom, advokátom, so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 42241740, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, č. k. 15Pc/38/2017-447 zo dňa 10. novembra 2022 v spojení s opravným uznesením, č. k. 15Pc/38/2017-461 zo dňa 16. novembra 2022, takto

rozhodol:

Mení rozsudok tak, že:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej F. od 24.8.2017 sumou 100 eur mesačne do budúcnosti splatných vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet matky vopred.

II. Zročné výživného za obdobie od 24.8.2017 do 30.11.2023 v sume 4 735,60 eur súd povoľuje otcovi uhradiť do šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku na účet matky.

III. Potvrdzuje výrok V. rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka pôvodne podaným návrhom 24.8.2017 žiadala, aby súd určil otcovstvo k maloletej a upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. V konaní rozhodol rozsudkom 2.4.2019 súd prvej inštancie tak, že určil, že otcom maloletej F. je S. P. a zároveň zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 150,- eur od 25.8.2017 do 28.2.2018 mesačne a od 1.3.2018 do 31.12.2018 sumou 100,- eur mesačne a od 1.1.2019 sumou 30,- eur mesačne s tým, že zročné výživné za uvedené obdobie vo výške 1.800,- eur súd povolil splácať otcovi v 50-eurových splátkach a zároveň upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že tento je oprávnený sa s maloletou stretávať každú párnú sobotu v čase od 15:00 do 17:00 hod. za prítomnosti matky v mieste bydliska matky a maloletej, a to na dobu 6 mesiacov, po uplynutí tejto lehoty upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stretávať každú párnú sobotu v čase od 15:00 hod., kedy si

maloletú vyzdvihne v byte matky, v mieste jej bydliska a o 17:00 hod. maloletú odovzdá, v prevyšujúcej časti týkajúcej sa výšky výživného návrh zamietol.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.7.2020 súd zrušil rozsudok vo výroku o určení výživného, dlžnom výživnom a zamietnutie návrhu v prevyšujúcej časti, ako aj o trovách konania na nové konanie a nové rozhodnutie za účelom riadneho odôvodnenia určenia výšky výživného v prospech maloletého dieťaťa.

2. Navrhovateľka cestou právnej zástupkyne v priebehu konania písomným podaním žiadala o zmenu žalobného návrhu, ktorú súd pripustil dňa 7.10.2021 tak, že žiadala, aby odporca bol povinný platiť na maloletú za obdobie od narodenia dieťaťa, t. j. od 14.6.2015 do 31.3.2016 vo výške 250,- eur mesačne, od 1.4.2016 do 31.10.2017 sumou 265,- eur mesačne, od 1.11.2017 do 31.7.2018 sumou 285,- eur mesačne, od 1.8.2018 do 1.9.2021 sumou 300,- eur mesačne a od 2.9.2021 do budúca sumou 350,- eur mesačne. Pritom zročné výživné žiadala, aby súd zaviazal otca na zaplatenie do piatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku a zároveň žiadala určiť aj trovy právneho zastúpenia navrhovateľky.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Košice - okolie rozsudkom pod č. k. 15Pc/38/2017-447 zo dňa 10. novembra 2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 15Pc/38/2017-461 zo dňa 16. novembra 2022 rozhodol tak, že cit.:

„I. Otec je povinný prispievať na výživu mal. F. od 25.08.2017 do 28.02.2018 sumou 150,- eur mesačne a od 1.03.2018 do budúca sumou 100,- eur mesačne, splatných vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca na účet matky.

II. Zročné výživné za obdobie od 25.08.2017 do 10.11.2022 v sume 4.676,12 eur súd povoľuje otcovi uhradiť v 4 splátkach tak, že 1. splátka je vo výške 1.626,12 eur, 2., 3. a 4. splátka v sume po 1.000,- eur mesačne, až do úplného splatenia; splatných vždy k 15-temu dňu v mesiaci, na účet matky.

III. Schvaľuje dohodu rodičov o úprave styku s mal. F. tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stretávať každú nepárnu sobotu v čase od 9.00 hod. do 17,00 hod., kedy si maloletú vyzdvihne v mieste bydliska matky a v dohodnutú hodinu matke dieťa v mieste bydliska odovzdá, a každú stredu, kedy si maloletú vyzdvihne v čase o 15,30 hod. v W. škole M. 15, E. nad T. a o 17.30 hod ju matke v mieste bydliska odovzdá.

IV. Matka je povinná dieťa na stretnutie s otcom riadne a včas pripraviť, upozorniť Základnú školu na vyzdvihnutie maloletej v čase, keď si ju otec vyzdvihne zo školy. Otec je povinný dieťa v uvedenú dobu vyzdvihnúť a riadne a včas matke odovzdať.

V. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

VI. Náhradu trov konania štátu nepriznáva.

VII. Priznáva náhradu trov právneho zástupcu matky vo výške 1.195,01 eur, ktorú je povinný uhradiť otec na účet PZ E.. P. A., vedený v J. J., č. účtu: O.: J XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXX, a to v lehote do XX dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

4. Súd vec právne posúdil podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, konkrétne § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 76 ods. 1, ako aj o trovách konania v zmysle príslušného ustanovenia § 52 a § 53, § 55, § 57, § 58 CMP.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že s prihliadnutím na pôvodný rozsudok Okresného súdu Košice - okolie z 2.4.2019 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 31.7.2020 bolo jeho úlohou určiť výšku výživného v prospech maloletého dieťaťa ako aj posúdenie dôvodov pre posúdenie schopnosti a možnosti otca z hľadiska princípu potenciality príjmu, doplnenia dokazovania a o možnosti ďalšieho trvania pracovného pomeru a predpokladaných príjmov otca, ako aj za účelom doplnenia ďalšieho dokazovania, vo veci opätovne konať a rozhodnúť. Návrh, ktorý navrhovateľka podala cestou právnej zástupkyne, pripustil súd prvej inštancie 7.10.2021 a na základe tohto návrhu bolo vydané rozhodnutie súdom prvej inštancie 10. novembra 2022.

V priebehu konania sa vyjadril otec maloletého dieťaťa, ktorý trval na svojich doposiaľ učených výpovediach, doplnil, že naďalej bol práceneschopný, pričom dodal, že v júli a v auguste ukončil trvanie PN, presne nevedel uviesť kedy to bolo. Od ukončenia pracovného pomeru v spoločnosti S. nebol zamestnaný, rekonštruoval rodinný dom, ktorý si kúpil v roku 2017, na ktorý si zobral hypotéku, ktorú spláca vo výške 140,- eur mesačne, žije s manželkou v spoločnej domácnosti s jej plnoletým synom v obci U.. Matke prispieva na výživu od narodenia dieťaťa sumou 30,- eur mesačne a od rozhodnutia súdu, od apríla 2019, jej posielal výživné na maloletú vo výške 100,- eur mesačne. Od apríla 2022 jej posielal výživné vo výške 50,- eur mesačne a zároveň argumentoval tým, že stravu kupuje jeho manželka. Bol práceneschopný, a to od marca do decembra 2018, kedy poberal nemocenské dávky a jeho práceneschopnosť trvala v priebehu roka 2021, 2022. Túto práceneschopnosť ukončil a zaevidoval sa na úrade práce, kde je doposiaľ evidovaný.

6. Kolízny opatrovník sa vo veci vyjadril, pričom navrhol návrhu matky vyhovieť.

III. Obsah odvolania a vyjadrenia k odvolaniu

7. Matka maloletého dieťaťa podala voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie vo výroku I., II., V. a VII., pričom argumentovala tým, že rozhodnutie je nepreskúmateľné a teda v rozpore s príslušným ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g), h) CSP, ako aj ustanovenia § 62 ods. 1 CMP. Namietala, že súd určil nelogicky vyššie výživné v čase, keď maloletá bola menšia, ako v čase, keď chodí do školy, pričom súd v rozhodnutí poukázal na výdavky len v súvislosti s materskou škôlkou, v čase keď chodí do školy sa súd výdavkami nezaoberal. Požadovala výšku výživného odstupňovať, a to aj s ohľadom na nástup maloletej na základnú školu, kedy nie je v záujme maloletej mať od roku 2018 do budúcnosti výživné v sume 100,- eur. Namietala takisto výpočet ročného výživného, kedy otec uhradil od marca 2019 výživné vo výške 100,- eur mesačne a zároveň namietala skutočnosť, že súd nevykonal náležité dokazovanie ohľadom charakteru a účelnosti otcom preukázaných mesačných výdavkov a ani ich nevyhodnotil v zmysle prednosti určeného výživného pred ostatnými výdavkami, ako aj to, že otec nezdokladoval svoje výdavky, ktoré zostali len v rovine tvrdenia. Poukázala zároveň na to, že otec v roku 2015 až do 20.6.2017 splácal úver v sume 230,- eur za osobné motorové vozidlo, na základe čoho matka požaduje výživné aj za dané obdobie. Matka maloletého dieťaťa poukazuje na to, že otec v konaní nepreukázal prekážku, ktorá by mu bránila nájsť si zamestnanie adekvátne jeho vzdelaniu a praxi, jeho konanie možno hodnotiť ako účelové ako aj to, že otec nepreukázal relevantným spôsobom, že v čase ukončenia pracovného pomeru na vlastnú žiadosť dohodou mal tak vážne zdravotné problémy, pre ktoré musel skončiť pracovný pomer. Čestné prehlásenie, či tvrdenie otca, nemôže nahradiť lekársku správu, ktorú v konaní nepredložil. Matke zároveň nie je známe z čoho otec maloletej financoval svoje životné náklady, ako aj samotnú rekonštrukciu zakúpeného domu.

Poukázala na trestné konania, ktoré sa viedli v rokoch 2019, 2020 a konkrétne na spisy OT/84/2019 a 4T/41/2020, ktoré osvedčujú obavy matky z konania otca v súvislosti s nepodaním návrhu odo dňa narodenia maloletej a dokresľujú osobnosť a správanie sa otca. Uvedené vyhrážky tak vzbudzovali odôvodnené obavy a predstavujú dôvod hodný osobitného zreteľa na to, aby súd určil výživné tri roky spätne odo dňa podania samotného návrhu. Pôvodne súd nepriznal matke náhradu trov konania z dôvodu nevyčíslenia trov konania, v dôsledku čoho matka čakala na priznanie trov konania až do roku 2020. Konanie sa vedie od roku 2017, pričom matka nedopatrením nedoložila vyúčtovanie trov právneho zastúpenia v celom rozsahu, ktoré týmto predložila, pričom vyčísliła trovy konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania. Navrhla napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej F. od 14.6.2015 do 31.3.2016 sumou 250,- eur mesačne, od 1.4.2016 do 31.10.2017 sumou 265,- eur mesačne, od 1.11.2017 do 31.7.2018 sumou 285,- eur mesačne a od 1.8.2018 do 1.9.2021 sumou 300,- eur mesačne a od 2.9.2021 do budúcnosti sumou 350,- eur mesačne, splatných do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet matky. Zároveň žiadala priznať trovy konania pred odvolacím súdom vo výške 100 %.

8. Voči rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolal otec maloletej čo do výroku VII. Poukázal na to, že rozhodnutie bolo vydané v rozpore s ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP ako aj § 62 ods. 1 CMP. Otec maloletej namietal priznanie náhrady trov právneho zastúpenia matke, keďže mu nie je zrejмый dôvod tohto určenia. Súd v napádanom rozsudku však iba stroho konštatoval, že navrhovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia s prihliadnutím na ustanovenie § 55, § 57 CMP. Zároveň uviedol, že ku konaniu zodpovedne sa staval v samotnom priebehu súdneho konania, t. j. riadne sa

zúčastňoval vytyčených pojednávaní a aktívne si uplatňoval svoje procesné práva. Poukázal zároveň na to, že niektoré realizované procesné úkony nemožno považovať za účelné, ako napríklad doplnenie odvolania. Navrhol napadnuté rozhodnutie vo výroku VII. zmeniť tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, alternatívne zrušiť rozsudok a vec vrátiť.

9. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletej, ktorá uviedla, že odvolací súd - Krajský súd v Košiciach bol toho názoru, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď napriek tomu, že si podľa jeho posúdenia procesne úspešná navrhovateľka uplatnila náhradu trov konania, túto jej nepriznal s odôvodnením, že nedožila jeho vyčíslenie. Z vykonaného dokazovania podľa matky maloletej je zrejmé, že vzhľadom na okolnosti prípadu bolo spravodlivým priznať náhradu trov konania, a to v celosti za obe spojené konania, teda o určenie otcovstva ako aj o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Trovy konania si vyčísliť v celkovej výške 4.043,80 eur a navrhla priznať náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom vo výške 100 %.

10. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletej, ktorý považuje odvolanie matky v celom rozsahu za nedôvodné, keďže výhrady matky v podanom odvolaní už boli riadne zdôvodnené v napádanom rozsudku. Uviedol, že súd sa vysporiadal so všetkými rozhodnými skutočnosťami pre určenie výšky výživného otca na maloletú dcéru a je nesporným faktom, že v súčasnosti nie je v možnostiach, schopnostiach a zárobkových pomeroch otca prispievať na vyššiu, a to súdom určenú, sumu výživného. Podľa otca súd sa v napádanom rozsudku náležite vysporiadal aj s námietkami matky, k tomu, že otec sa dobrovoľne vzdal výhodnejšieho zamestnania, ako aj voľnočasovým aktivitám maloletej. Otec maloletej sa stotožnil aj s tvrdením súdu, že v konaní neboli zo strany matky preukázané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie výživného späť. Za neprípustné otec označil odvolaním napadnutý výrok o trovách z dôvodu, že súdu nedopatrením nedoložila vyúčtovanie trov právneho zastúpenia v celom rozsahu, a preto ich predkladá až v odvolacom konaní. Poukazom na ustanovenie § 57 a § 58 ods. 1 CMP uviedol, že súd o trovách konania rozhoduje len na návrh, ergo nemôže priznať účastníkovi viac ako sám žiada. Navrhol výroky I., II. a V. potvrdiť a súčasne navrhol nepriznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania matke.

11. Replika matky k vyjadreniu otca.

Matka maloletej uviedla, že náhradu trov konania si uplatňovala v priebehu celého konania a v konaní o určení otcovstva mala plný úspech, pričom sporným ostala len výška trov konania, ktorú súd nepriznal z dôvodu, že neboli vyčíslené, a to trovy právneho zastúpenia, pričom poukázala na rozhodnutie odvolacieho súdu - Krajského súdu v Košiciach. Trovy konania matka vyčísliť v celkovej výške 4.276,13 eur a navrhla priznať náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu vo výške 100 %.

12. Replika otca k vyjadreniu matky.

Otec sa vyjadril k vyjadreniu matky, pričom argumentoval tým, že ukončil pracovný pomer zo zdravotných dôvodov, čo je potvrdené v čestnom prehlásení. V tomto prehlásení je uvedené, že otec chcel ukončiť pracovný pomer už v lete roku 2017, keď ešte nemohol ani predpokladať, že sa bude konať súdne konanie vo veci maloletej F.. Nesúhlasil s tým, že chodí na dovolenky a výlety, pričom dôvodil tým, že v B. bol so svojou manželkou a jej synom, nakoľko manželka so synom museli ísť k moru každý rok kvôli alergii syna, pričom pobyt hradila výlučne jeho manželka. Zároveň argumentoval tým, že úver z H. T. vybral ešte v čase, keď nemal vzťah s navrhovateľkou, teda matkou maloletej, pričom poslednú splátku uhradil v júni 2017, t. j. v mesiaci, keď sa narodila maloletá F.. V nadväznosti na uvedené má za to, že nie je absolútne zrejmé v akej súvislosti navrhovateľka sa zmieňuje o tomto úveru vo vzťahu k výživnému. Názor matky na zdravotný stav otca je bez právnej relevancie, keďže navrhovateľka nie je ani lekárka, ani nemá odbornú kvalifikáciu na posúdenie jeho zdravotného stavu. SMS správy pred narodením maloletého dieťaťa, na ktoré navrhovateľka poukazuje vo svojom podaní, vznikli iba zo zúfalstva otca, nakoľko bol navrhovateľkou hrubo oklamáný, pretože táto mu tvrdila na začiatku vzťahu, že nemôže otehotnieť, čaká ju operácia a keď otehotnela, tak tehotenstvo pred otcom tajila 3 mesiace. Otec na začiatku ich vzťahu navrhovateľke oznámil, že s ňou nechce mať vážny vzťah. Otcovstvo k maloletej od počiatku nespochybňoval.

13. Duplika matky k replike otca.

Matka maloletej uviedla, že nikdy netvrdila, že deti nemôže mať a popiera, že by otca hrubo oklamala. Maloletá F. sa nenarodila v júni 2017 ako uvádza otec, ale v júni 2015, vzhľadom načo je dôvodné

poukazovať na výdavok otca, ktorý nemal prednosť pred výživným a otec ho vynakladal v rozhodnom období, preto argumentovala týmto. Trovy konania vyčíslila v celkovej výške 4.490,46 eur, pričom navrhla priznať náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom vo výške 100 %.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

14. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektmi - účastníkmi konania, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a došiel k záveru, že boli splnené podmienky pre zmenu rozsudku v jeho napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 388 CSP.

15. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola úprava výšky výživného v prospech maloletého dieťaťa, ďalej za účelom posúdenia dôvodov pre posúdenie schopností a možností otca z hľadiska princípu potenciality príjmu, ako aj doplnenia dokazovania o možnosti ďalšieho trvania pracovného pomeru a predpokladaných príjmov, ako aj za účelom doplnenia ďalšieho dokazovania, kedy na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.7.2020 bol zrušený rozsudok vo veci výroku o určení výživného, dlžnom výživnom a zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, ako aj o trovách konania a v rozsahu zrušenia preto vec vrátil odvolací súd súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa určenia otcovstva a úpravy styku tak nadobudol právoplatnosť.

16. Predmetom prieskumu odvolacím súdom je teda priznanie výživného na čas od podania návrhu, ktorý bol podaný 24.8.2017, pričom súd prvej inštancie rozhodol o určení výživného od 25.8.2017 až do času vydania prvoinštančného rozhodnutia, t.j. do 10.11.2022. Predmetom prieskumu odvolacím súdom je aj nepriznanie výživného späťne za obdobie pred podaním návrhu, pričom odvolacia námietka matky spočívala v tvrdení, že po narodení maloletej F. došlo zo strany otca k vyhrážaniu sa voči matke maloletej, ako aj fyzickému napadnutiu. Súd prvej inštancie o uvedenom nároku na priznanie výživného späťne za obdobie pred podaním návrhu nerozhodol, resp. rozhodol tak, že v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol, pričom sa bližšie argumentami matky v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal. S poukazom na príslušné ustanovenie § 77 Zákona o rodine a ako vyplýva z dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu, cieľom doplnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa v ods. 1 ako podmienky na priznanie výživného je zdôrazniť výnimočnosť priznania výživného pre maloleté dieťa späťne po začatí konania a zamedziť tak možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti. Súd má preto pri požiadavke na späťne priznanie výživného skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičov uplatniť zákonný nárok ihneď po tom, ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Sprisňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t. j., aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj späťne. Dôvody hodné osobitného zreteľa je treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Výnimočným dôvodom nebude neznalosť možnosti uplatňovať si výživné. Obdobne to bude v praxi sa často vyskytujúcich prípadoch, keď medzi rodičmi dôjde k osobným konfliktom a tento inštitút využívajú ako formu osobnej pomsty a snahy vyťažiť od druhej strany najvyššiu možnú sumu, neraz aj bez ohľadu na skutočné záujmy dieťaťa. Aj pri dôvodoch hodných osobitného zreteľa platí procesná zásada, že dôkazné bremeno nezaťažuje len účastníkov konania, ale súd je povinný vykonať, pokiaľ ide o ich existenciu aj dôkazy navrhnuté účastníkmi.

17. V prvom rade odvolací súd zdôrazňuje, že otec maloletej F. v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie nepopieral, že je otcom maloletej F.. Tak tomu bolo aj v čase narodenia maloletej F. XX.X.XXXX. Podľa odvolacieho súdu preto správne posúdil a rozhodol súd prvej inštancie, keď nepriznal späťne výživné na maloletú F. na základe návrhu matky s poukazom na ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona

o rodine, nakoľko neboli splnené hmotnoprávne podmienky na priznanie výživného tri roky spätne od podania návrhu. Aj podľa odvolacieho súdu mala možnosť matka maloletej F. podať návrh na určenie otcovstva, ako aj určenie výživného v čase narodenia maloletej F.. Pokiaľ matka argumentuje tak v podanom návrhu, ako aj počas konania pred súdom prvej inštancie a argumentuje týmto dôvodom aj v odvolacích námietkach voči prvoinštančnému rozhodnutiu, že otec maloletej F. sa voči matke maloletej vyhrážal, ako aj, že ju ohrozoval. Poukázala na to, že sa viedlo konanie na príslušnom Okresnom súde Košice - okolie vo veci napadnutia matky maloletej F. otcom, odvolací súd v rámci odvolacieho konania zabezpečením kópie trestného rozkazu vydaného Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. OT/84/2019 zo dňa 15.7.2019 a mal za preukázané, že trestným rozkazom bol obvinený S. P. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona z dôvodu, že dňa 11.7.2019 v čase okolo 20.10 hod. v obývacej izbe bytu obytného domu na ulici U. č. XX v E. F. T. sa pod vplyvom alkoholu vyhrážal G. S. tým spôsobom, že ju chytil oboma rukami za zápästie jej rúk, pritlačil ju o operadlo gauča a povedal jej, že ak nestiahneš odvolanie na súde tak ťa zabijem, pričom zdvihol svoju pravú ruku a päťou jej hrozil, že ju udrie, potom následne na ňu kričal „zabijem ťa aj s dcérou, zle skončíte, ja mám dve deti a nepotrebujem to tretie tvoje“, načo ju aj následne opľul a pravou rukou ju chytil pod krk a zdvihol ju z gauča, pritom svojim konaním u poškodenej G. S. vzbudil dôvodnú obavu o život a zdravie jej a jej dcéry F. S.. Za uvedený prečin bol odsúdený na 12 mesiacov odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 16 mesiacov. Ako vyplýva z uvedeného výroku trestného rozkazu Okresného súdu Košice - okolie, ku skutku malo dôjsť 11.7.2019 a trestný rozkaz bol vydaný 15.7.2019. Bezpochyby mal odvolací súd za preukázané, že k uvedenej udalosti došlo viac ako štyri roky po tom, čo sa narodila maloletá F., ktorá sa narodila XX.X.XXXX. Preto je odvolací súd toho názoru, že matka v čase, keď sa maloletá F. narodila, mohla podať návrh na určenie otcovstva, ako aj na priznanie výživného a posúdenia všetkých skutočností, ktoré nasvedčovali tomu, že otcom maloletej F. je S. P.. Zo spisového materiálu, ako aj celého súdneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že otcom maloletej F. je S. P., tento nepopieral túto skutočnosť ani v čase narodenia maloletej F., táto okolnosť vôbec nebola sporná. Preto súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne a v súlade so zákonom, konkrétne ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine nepriznal matke maloletej tri roky spätne od podania návrhu nárok na určenie výživného, pretože neboli splnené hmotnoprávne podmienky uvedené v tomto ustanovení a nevzhliadol tak súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd výnimočný dôvod hodný osobitného zreteľa pre priznanie výživného tri roky spätne od podania návrhu. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že išlo len o toto jedno trestné konanie vedené voči otcovi maloletej F. S. P.. Vec vedená pod č. k. 4T/41/2020 sa netýka matky maloletej a S. P..

18. Čo sa týka ďalších odvolacích námietok zo strany matky, odvolací súd v prvom rade sa zaoberal určením výživného, ktoré bolo súdom prvej inštancie stanovené odo dňa 25.8.2017 na obdobie do 28.2.2018, a to v sume 150 eur mesačne a od 1.3.2018 do budúca 100 eur mesačne splatných vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet matky. Zo zistených skutočností, ktoré mal súd prvej inštancie v konaní preukázané, bolo bezpochyby preukázané, že otec maloletej F. je schopný platiť v takej výške. Súd prvej inštancie určil výšku výživného 150 eur mesačne za obdobie od 25.8.2017 do 28.2.2018, nakoľko v tomto čase dosahoval čistý príjem 630 eur. Odvolací súd preto prehodnotil výšku výživného a to nielen za obdobie od podania návrhu, t. j. od 24.8.2017 do obdobia 28.2.2018, ale aj do budúca k času vydania tak prvoinštančného rozhodnutia, ako aj následne k vydaniu rozhodnutia odvolacím súdom. Dospel bezpochyby k záveru, že vzhľadom na majetkové a zárobkové pomery otca nie je možné ustáliť platenie výživného v prospech maloletej F. v takej sume ako určil súd prvej inštancie. S poukazom na jednotlivé obdobia, kedy otec maloletej bol zamestnaný a mal príjem zo zárobkovej činnosti, ako aj na obdobie kedy poberal nemocenské dávky, odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletej F. má okrem tejto vyživovacej povinnosti ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletú C., ktorá pochádza z predchádzajúceho manželstva otca maloletej F., na ktorú platí výživné vo výške 80 eur, preto po prehodnotení určenia výšky výživného dospel k záveru, že suma 100 eur mesačne na výživné maloletej F. je sumou, ktorá zodpovedá realite. Aj prepočtom tabuľkovým percentuálnym určením výživného na druhú vyživovaciu povinnosť, ktorá je 14 % z čistého mesačného príjmu povinného otca bolo odvolacím súdom preskúmané. V danom prípade ide o čistý príjem otca, ktorý dosahoval v čase podania návrhu na určenie výživného, a to v čase roka 2017, resp. roka 2018. Ide o sumu 630 eur, z ktorej vychádzal aj odvolací súd.

Čo sa týka uvedeného určenia výšky výživného mesačne, preto odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej F. odo dňa podania návrhu, t. j. 24.8.2017 sumou 100 eur mesačne do budúca k rukám matky.

Zročné výživné vo výške 7 525,60 eur pozostáva

- za 8 dní v roku 2017 za obdobie od 24.8.2017 do 31.8.2017 v sume 25,60 eur,

- za 4 mesiace roka 2017 (september - december) v sume 400 eur,

- za 5 rokov od roku 2018 do roku 2022 čo predstavuje 60 mesiacov po 100 eur mesačne v sume 6 000 eur,

- za 11 mesiacov v roku 2023 (január - 30.11.2023) v sume 1 100 eur.

Z uvedenej sumy odvolací súd odpočítal zaplatené výživné otcom maloletej F. k októbru 2022 v sume 2 090 eur a za obdobie od novembra 2022 do 31.11.2023, počas ktorého platil predpokladanú sumu 50 eur mesačne, teda 14 mesiacov, čo predstavuje sumu 700 eur.

Sumu 2 790 eur odpočítal odvolací súd od pôvodnej sumy 7 525,60 eur a suma 4 735,60 eur je sumou, ktorú ako dlžné výživné má otec maloletej F. povinnosť uhradiť do šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku na účet matky. Pri povinnosti úhrady dlžnej sumy výživného sa odvolací súd riadil ustanovením § 232 ods. 3 CSP, pričom vyhodnotil majetkové pomery otca maloletej F..

Ohľadom odvolacej námietky matky, že otec maloletej splácal úver so výške 230 eur, išlo o úver, ktorého poslednú splátku vyplatil otec maloletej v júni 2017, pričom matka podala návrh na určenie otcovstva a určenie výživného 24.8.2017. Skutočnosť, že otec maloletej F. nesprávne uviedol dátum jej narodenia jún 2017 nemá žiadny vplyv na to, že uvedený úver nebol predmetom rozsahu dokazovania ohľadom výživného.

Čo sa týka preukázania zdravotných problémov otca maloletej, odvolací súd rovnako ako aj súd prvej inštancie vychádzal z predložených práceneschopností vystavených lekárom, ktorý bol na to oprávnený. Preto ani odvolací súd nespochybnil tieto tvrdenia otca maloletej F..

19. Čo sa týka ďalších odvolacích námietok matky voči výroku I. ohľadom určenia výživného podľa jej návrhu, ktorým pôvodne žiadala určiť výživné vo výške 250 eur, 285, 300 až 350 eur, odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na dátum podania návrhu na určenie otcovstva, ako aj na určenie výživného s poukazom na majetkové pomery tak otca ako povinného, ako aj matky, u ktorej je maloletá F. vo výlučnej osobnej starostlivosti a s poukazom na odôvodnené výdavky a potreby maloletej F. odvolací súd zmenil povinnosť otca prispievať na výživu maloletej F. sumou 100 eur mesačne do budúcnosti.

20. Odvolací súd výrok V. rozsudku súdu prvej inštancie potvrdil, pretože podľa odvolacieho súdu rozhodol o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti správne.

21. Čo sa týka výroku VII. pôvodného rozhodnutia súdu prvej inštancie, voči ktorému podal odvolanie tak otec ako povinný z platenia výživného, ako aj matka maloletej F., odvolací súd zmenil uvedený výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko dospel k záveru, že s poukazom na skutočnosť, že matke bola právna zástupkyňa E.. P. A. pridelená na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, je posudzovanie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia v prospech štátu, nie v prospech právnej zástupkyne, ktorá bola, ako už odvolací súd konštatoval, určená Centrom právnej pomoci. Z uvedeného dôvodu posúdenie nároku na náhradu trov konania odvolací súd zmenil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody osobitného zreteľa na priznanie trov konania skonštatoval odvolací súd, že neboli splnené hmotnoprávne podmienky na priznanie trov konania právnej zástupkyne matky maloletej, nakoľko táto bola ustanovená Centrom právnej pomoci. Trovy právneho zastúpenia znáša v tomto prípade štát.

22. Čo sa týka trov konania v predmetom odvolacom konaní, o tých rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 55 CMP, nakoľko v časti výroku o trovách konania postupoval podľa ustanovenia § 388 CSP a zmenil uvedený výrok súdu prvej inštancie tak, ako je uvedené v rozhodnutí odvolacieho súdu.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere 3 : 0 hlasov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).